

Kutoka kwa Abdullah bin Busr Mwenyezi Mungu awe radhi naye.

1

Kwamba mtu mmoja alisema: Ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu, hakika sheria za Kiislamu zimekuwa nyingi, basi niambie jambo moja nishikamane nalo.

2

Akasema: “Ulimi wako uendelee kuwa mbichi kwa kumtaja Mwenyezi Mungu”⁽¹⁾.

1 Imepokewa na Ahmad (18167), Ibn Majah (3793), na Al-Tirmidhiy (3375).

Ayah

Amesema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

- ﴿Basi nikumbukeni nitakukumbukeni, na nishukuruni wala msinikufuru.﴾ [Al-Baqara: 152].
- ﴿Na mkumbuke Mola Mlezi wako nafsini kwako kwa unyenyekevu na khofu, na bila ya kupiga kelele kwa kauli, asubuhi na jioni. Wala usiwe miongoni wa walioghafilika.﴾ [Al-A'raf: 205].
- ﴿Wale walio amini na zikatua nyoyo zao kwa kumkumbuka Mwenyezi Mungu. Hakika kwa kumkumbuka Mwenyezi Mungu ndio nyoyo hutua.﴾ [Ar-Ra'd: 28].
- ﴿Hakika Sala inazuilia mambo machafu na maovu. Na kwa yakini kumdhukuru Mwenyezi Mungu ndilo jambo kubwa kabisa. Na Mwenyezi Mungu anayajua mnyoyatenda.﴾ [Al-Ankabut: 45].

Msimulizi

Ni: Abdullah bin Busr al-Muziniy, Mwenyezi Mungu awe radhi naye, Abu Safwan, maswahaba zake, baba yake, mama yake, kaka yake na dada yake, Mwenyezi Mungu awe radhi nao, Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam aliweka mkono wake juu ya kichwa chake na kumuomba dua, na akaswali pamoja na Mtume wa Mwenyezi Mungu rehema na amani ziwe juu yake kuelekea kibla zote mbili. Aliishi huko sham na kuivamia qubrus akiwa na Muawiyah bin Abi Sufyan, Mwenyezi Mungu awawie radhi wote wawili, wakati wa utawala wa Uthman, Mwenyezi Mungu awe radhi nao, na alikuwa ni swahaba wa mwisho kufariki dunia huko mjini sham, Alikufa katika mwaka wa (96 AH), na alikuwa na umri wa miaka mia moja⁽¹⁾.

Muhtasari

Mtu mmoja alikuja kwa Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam akimlalamikia kuwa uislamu umekuwa na sharia nyingi na ibada za kupita kiasi, na kumtaka amuelekeze kwenye jambo kubwa ataloshikamana nalo na aongeze malipo yake, Basi Mtume amani iwe juu yake, akamuongoza kwenye kumtaja Mwenyezi Mungu.

1 Tazama ufafanuz wake katika: “Ma'rifat al-Sahaba” cha Abu Naim (3/1595), “Al-Isti'ab fi Ma'rifat al-Ashab” cha Ibn Abd al-Barr (3/874), “Asad al-Ghaba fi Ma'rifat al-Sahaba” cha Ibn al-Atheer (3/185), “Al-Isaba fi Tamayoz Maswahaba” cha Ibn Hajar (4/20).

Ufahamu

- 1** Alikuwa mtu kwa Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam akimlalamikia kuwa ibada za Sunnah zimekuwa nyingi mpaka akashindwa kuzitekeleza zote. Na akamuomba Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam amwambie afanye mojawapo ya Sunna hizo ambazo malipo yake ni makubwa, na ambayo kwa ibada hiyo atayapata yale aliyoyakosa katika ujira wa ibada za sunnah, ili ashikamane nayo, na kuipa kipaumbele.
- 2** Haieleweki kutokana na maneno yake kwamba anajumuisha wajibu pia; Kwa vile haikujulikana katika maneno yake, wala kwamba Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam aidhinisha, vile vile swala zote za suna haziwezi kuishinda faradhi moja ⁽¹⁾.
- 3** Mtume rehma na Amani zimshukie, alimwamrisha amtaje sana Mwenyezi Mungu, na aweke ulimi wake unyevunyevu na umande kwa kumtaja Mola wake, na adumu mchana na usiku katika ibada hiyo.
- 4** Na hakika Mtume rehma na amani zimwendee alimchagulia dhikri kutokana na wepesi wake katika ulimi na ujira wake mkubwa. Amesema Mtume rehma na amani zimwendee kuwa: Je nisikuelezeni amali yenu iliyo bora Zaidi na iliyo takasifu Zaidi mbele ya Mola wenu, na itakayo kunyanyueni daraja Zaidi na iliyobora Zaidi kuliko kutoa dhahabu na fedha, na ni bora kwenu kuliko kukutana na adui zenu na mkapiga shingo zao nao wakapiga shingo zenu?" Wakasema: Ndiyo tufahamisha. Alisema: "kumtaja Mwenyezi Mungu"⁽²⁾.

Inatosha kuhusu ubora wa dhikr kwamba Mwenyezi Mungu Mtukufu anasema katika Hadith Al-Qudsi: "Mimi nipo katika dhana ya mja wangu vile alivyodhani, nami niko Pamoja naye pindi anaponitaja, basi akinitaja nafsini mwake, nami nitamtaja nafsini mwangu, na kama akinitaja mbele za watu. Na mimi nitamtaja mbele ya viumbe bora zaidi kuliko wao, Na akinikaribia kwa kiasi cha shibru moja na mimi humkaribia kiasi cha urefu wa mkono mmoja, Na akinikaribia kwa urefu wa mkono, mimi humkaribia kwa kumpokea, na akinijia akitembea, mimi humjia kwa kumkimbilia".⁽³⁾

1 "Kifayat al-Hajah fi Sharh Sunan Ibn Majah" cha Nur al-Din al-Sindi (2/418).
2 Imepokewa na Ahmed (21702) na Al-Tirmidhiy (3377).
3 Imepokewa na Muslim (2675).

Mafunzo

- 1 Iwapo Ibada na Swalah za sunnah zikikuzidia, basi chagua bora katika hizo kwa malipo na tumia vyema wakati wako pamoja nayo.
- 2 Inapendeza kwa walinganiaji wawafafanulie watu malipo ya ibada na vitendo vya sunnah ili jambo hilo liwatie moyo katika kulidumisha.
- 3 Walinganiaji na waelimishaji wawachagulie watu Sala za sunnah zinazoendana na hali zao, na zenye malipo makubwa kwa Mwenyezi Mungu.
- 4 Ni urahisi ulioje kufanya ibada ya Dhikr! Mja huifanya bila shida au uchovu. Mwenye furaha na Mbora ni yule mwenye shauku kubwa sana na ibada hiyo.
- 5 Dumu katika kumkumbuka Mwenyezi Mungu; Kwa kumtaja Mwenyezi Mungu, dhambi husamehewa, daraja hupandishwa, Shetani hufukuzwa, Mwenyezi Mungu Mwingi wa Rehema huridhika, huondosha dhiki, wasiwasi huondoka, riziki huongezeka, na moyo na mwili huimarishwa.
- 6 Dalili na Alama ya mapenzi kwa Mwenyezi Mungu ni: kumkumbuka na kutomsahau. Basi upime moyo wako, je, unauona unampenda Mola wako daima, au unadai tu mapenzi hayo?
- 7 Dhikr iko katika daraja tofauti; Ya juu kabisa ni kumtaja Mwenyezi Mungu kwa moyo wako na ulimi wako, kisha kumtaja kwa moyo wako, kisha kuutikisa ulimi wako kwa kumtaja bila kufikiria. Kuna umbali mkubwa baina ya kila daraja na ujira mkubwa.
- 8 Dhikr ni uhai wa nyoyo, na ndio maana Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam amesema: “Mfano wa mwenye kumtaja Mola wake Mlezi na asiyemkumbuka Mola wake Mlezi ni kama mfano wa mtu aliyehai na aliyekufa”⁽¹⁾

Amesema mshairi:

Jitahidi kumtaja Mungu, ewe mtafutaji malipo = Ewe mwenye kutaka kheri, upendeleo, na wema

Fanya hivyo utapewa mahitajio yote = na utakingwa na matatizo na madhara.

Basi anayemtaja Mwingi wa Rehema hukaa naye = na anayemtaja Mwenyezi Mungu humlipa utajo.

Na asiyemtaja Mwenyezi Mungu huyo basi ni rafiki yake Shetani moyoni mwake.

Na anayemsahau Mola wake Mlezi, basi Mola wake Mlezi = kumsahau na hiyo ni hasara kubwa

Ibilisi akammiliki, na akamsahaulisha kumtaja Mola ambaye = Kamfanya awepo toka mwanzo.

1 Imepokewa na Al-Bukhari (6407) na Muslim (779).

